

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	„Szkoła dla wszystkich” - wychowanie w edukacji włączającej [wykład], PG_00208235						
Kierunek studiów	Pedagogika specjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2028/2029		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	3		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	5		Liczba punktów ECTS		4.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Pedagogiki Specjalnej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Iwona Lindyberg				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		70.0	100
Cel przedmiotu	Kształtowanie zdolności pogłębionej i krytycznej analizy rozwiązań wychowawczych w szkole w kontekście założeń szkoły dla wszystkich. Przygotowanie do tworzenia rozwiązań edukacyjnych opartych na współczesnej wiedzy o strategiach przełamывania stereotypów i uprzedzeń.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[D.1.W.4] Zna i rozumie w pogłębiony sposób teoretyczne podstawy edukacji włączającej; genezę edukacji włączającej w Polsce i na świecie; rozwój edukacji włączającej w międzynarodowym ujęciu porównawczym; społeczny, psychologiczny i prawny wymiar edukacji włączającej	Zna i rozumie teoretyczne podstawy edukacji włączającej, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki działań wychowawczych, zna i rozumie genezę edukacji włączającej w Polsce i na świecie; zna specyfikę rozwoju edukacji włączającej w międzynarodowym ujęciu porównawczym; społeczny, psychologiczny i prawny wymiar edukacji włączającej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[D.1.W.2] Zna i rozumie w pogłębiony sposób podstawy i konsekwencje procesu wykluczania; zagadnienie grup defaworyzowanych; zagrożenia wykluczeniem	Zna i rozumie podstawy i konsekwencje procesu wykluczania; zna i rozumie zagadnienie grup defaworyzowanych; zagrożenia wykluczeniem.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[D.1.W.1] Zna i rozumie pojęcia edukacji włączającej, integracyjnej i ogólnodostępnej; specjalne potrzeby edukacyjne	Zna i rozumie pojęcia edukacji włączającej, integracyjnej i ogólnodostępnej oraz specyfikę specjalnych potrzeb edukacyjnych w kontekście koncepcji " Szkoły dla wszystkich ".	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[D.1.W.7] Zna i rozumie zasady orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego w Polsce	Zna i rozumie zasady orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego w Polsce.	[SW5] realizacja zadania problemowego
	[D.1.W.6] Zna i rozumie polskie i międzynarodowe regulacje prawne związane z problematyką inkluzji społecznej, w tym edukacyjnej; system edukacji włączającej w Polsce; typy szkół i ich charakterystykę; organizację wsparcia edukacji włączającej; zasady finansowania edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce	Zna i rozumie polskie i międzynarodowe regulacje prawne związane z problematyką inkluzji społecznej, w tym edukacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem działań związanych z edukacją antydyskryminacyjną, zna system edukacji włączającej w Polsce; oraz typy szkół i ich charakterystykę; organizację wsparcia edukacji włączającej; zasady finansowania edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce.	[SW5] realizacja zadania problemowego
	[D.1.W.5] Zna i rozumie koncepcję wspólnych i swoistych potrzeb dzieci i uczniów i jej konsekwencje dla procesu edukacji	Zna i rozumie koncepcję wspólnych i swoistych potrzeb dzieci i uczniów i jej konsekwencje dla procesu edukacji.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[D.1.U.1] Potrafi identyfikować obszary wykluczenia społecznego oraz wskazywać jego przyczyny i symptomy w powiązaniu z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej i dziedziną nauk społecznych	Potrafi identyfikować obszary wykluczenia społecznego oraz wskazywać jego przyczyny i symptomy w powiązaniu z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej i dziedziną nauk społecznych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU5] realizacja zadania problemowego
	[D.1.K.1] Jest gotów do poszerzania wiedzy w celu własnego rozwoju zawodowego	Jest gotów do poszerzania wiedzy dotyczącej wychowania w edukacji włączającej w celu własnego rozwoju zawodowego.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	Równość wolność; sprawiedliwość, solidarność jako filary szkoły dla wszystkich. Formy edukacji równościowej i inkluzyjnej. Strategie przeciwdziałania postawom dyskryminacyjnym. Rola języka w edukacji równościowej; koncept tzw. poprawności politycznej, język jako narzędzie dyskryminacji i wykluczenia/język jako narzędzie równości; język etnocentryczny, język europocentryczny, język androcentryczny, język rodzajowo neutralny. Ukryty program edukacji w aspekcie niepełnosprawności, płci, narodu i innych narodów. Program ukryty za organizacją lekcji, ocenianiem, organizowaniem pomocy, pełnieniem ról szkolnych, komunikacją. Ukryty program poradników. Niepełnosprawność w programach i podręcznikach szkolnych. Kłopoty z wielokulturowością; asymilacja versus integracja i inkluzja; praktyka edukacji wielokulturowej w Polsce i na świecie. Dyskurs feministyczny o równości i różnicy płci i jego krytycy; koncept sex gender; perspektywa gender w badaniach; psychologia ewolucyjna o różnicach płci. Praca z grupą rówieśniczą. Klimat szkoły i klasy. Dobre praktyki		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Kolokwium pisemne z zadaniami problemowymi	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	
		Chomczyńska-Rubacha M., Podręczniki i poradniki. Konteksty. Dyskursy. Perspektywy. OW Impuls, Kraków 2011. Karwatowska M., Szpyra-Kozłowska J., Lingwistyka płci, Lublin: UMCS 2010. Kopczewski M., Pawelec L., Edukacja równościowa: edukacja wolna od dyskryminacji, Przegląd Naukowo-Metodyczny. Edukacja dla Bezpieczeństwa 2012 nr 3, 123-132. Lis-Kujawski A., Moje ja i szkoła integracyjna. Zjawisko ukrytego programu w nauczaniu uczniów niepełnosprawnych. OW Impuls, Kraków 2008. Sadowska S. Praktyka tworzenia edukacyjnej wspólnoty o edukacyjnej codzienności w kontekście jawnych i ukrytych wzorów kultury szkolnej, Studia Edukacyjne, nr 34, 2015, ss. 71-88. Sadowska S., Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Wyd. Edukacyjne AKAPIT, Toruń 2005. Sadowska S., Projekt szkoły dla wszystkich w poszukiwaniu wzorca działania i możliwości jego urzeczywistnienia w polskich szkołach, Niepełnosprawność nr 32, 2018, s. 38-56. Scheffer P., Druga ojczyzna. Imigranci w społeczeństwie otwartym. Wołowiec: Wydawnictwo Czarne 2010. Wasilewska A., Archetypy świata dziecięcego. Światy wyobraźni w narracjach dzieci, Wydawnictwo Harmonia Universalis, Gdańsk 2013. Wiśniewska-Kin M., Dominacja a wyzwolenie. Wczesnoszkolny dyskurs podręcznikowy i dziecięcy, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2013. Zalewska E., Obraz świata w podręcznikach szkolnych do klas początkowych, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2013. Zamojska E. Żyd w szafie szkolnej, Polonistyka 2008 nr 9. Zamojska E., Inny jako obcy. Imigranci w polskim dyskursie publicznym i edukacyjnym, Studia Edukacyjne, 2013, nr 28, s. 191-207. Zamojska E., Równość w kontekstach edukacyjnych. Wybrane aspekty równości w czeskich i polskich podręcznikach szkolnych. Poznań, UAM, 2010.

	Uzupełniająca lista lektur	Chomczyńska-Rubacha M., Podręczniki i poradniki. Konteksty. Dyskursy. Perspektywy. OW Impuls, Kraków 2011. Lis-Kujawski A., Moje ja i szkoła integracyjna. Zjawisko ukrytego programu w nauczaniu uczniów niepełnosprawnych. OW Impuls, Kraków 2008 (rozdział VI, VII). Majewska E., Rutkowska E., Równa szkoła edukacja wolna od dyskryminacji. Poradnik dla nauczycielek i nauczycieli, Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, https://rownosc.info/media/uploads/edukacja_wolna_od_dyskryminacji.pdf Sadowska S., Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Wyd. Edukacyjne AKAPIT, Toruń 2005 (część I: rozdział 3; część III) Sadowska S., W poszukiwaniu miejsca w edukacji szkolnej dla problematyki niepełnosprawności, [w:] M. Chodkowska (red), Wielowymiarowość integracji w teorii i praktyce edukacyjnej, Wyd. UMCS, Lublin 2002, s. 77-86. Wiśniewska-Kin M., Dominacja a wyzwolenie. Wczesnoszkolny dyskurs podręcznikowy i dziecięcy, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2013 (rozdział 4, 5, 7). Zalewska E., Obraz świata w podręcznikach szkolnych do klas początkowych, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2013 (rozdział 4).
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Nie dotyczy	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.